

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Corollarium notatu dignum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

baptismum sine gratia homines spiritualiter regenerare; ita nec licet colligere, charactere baptisimi sine fide membrum Christi efficere.

32 Ad confirmationem verò, concessa Majori, nego minorem: nam ut aliquis ab Ecclesia puniatur, sufficit quod debitum habeat pertinendi ad Ecclesiam, & contra ipsam ut illius subditus deliquerit.

33 Obijcies tertio cum Bellarmino: Pontifex in occultam hæresim lapsus, adhuc est Ecclesie membrum: Sed Christus est actu caput omnium membrorum Ecclesie: Ergo est actu caput Pontificis in occultam hæresim lapsi, & consequenter etiam aliorum hæreticorum occultorum. Major in qua est difficultas probare. Pontifex in occultam hæresim lapsus, non deponitur ipso facto à Pontificia dignitate, sed Ecclesie caput post hæresim perseverat, ut docent Cajetanus tomo 1. opusculi, Tract. 1. cap. 19 Soto in 4. dist. 22. qu. 2. art. 2. Cano lib. 4. de locis cap. ultimo, Suarez Tract. de fide disp. 10. sect. 6. & jam communiter Theologi: Ergo Pontifex in occultam hæresim lapsus, est Ecclesiastici corporis membrum.

34 Respondeo primò hoc argumentum posse in Bellarminum facillè retorqueri, Authores enim docentes Papam hæreticum non deponi ipso facto à Pontificia dignitate, non solum id asserunt de hæresi occultâ, sed etiam de hæresi publica; & tamen Bellarminus hæreticum publicum extra Ecclesiam esse faretur.

35 Respondeo secundò, negando Majorem, ad cuius probationem, concessio Antecedente, nego Consequentiam: caput enim Ecclesie constituitur per jurisdictionem & influxum in alios; membrum autem per receptionem influxus in se, quo supernaturaliter vivat: unde quia Pontifex in occultam hæresim lapsus, adhuc retinet supra Ecclesiam jurisdictionem, veram rationem capitis Ecclesie retinet; quia tamen verè non vivit supernaturaliter vitâ charitatis, vel fidei, Christi & Ecclesie membrum dici non potest.

36 Dices: Repugnat esse caput alicujus corporis, & non esse membrum illius, cum caput sit præcipuum corporis membrum: Ergo si Pontifex in occultam hæresim lapsus, adhuc sit caput Ecclesie, erit etiam membrum illius.

Respondeo hoc repugnare quidem respectu capitis physici & naturalis, non tamen respectu capitis morales & politici; ut patet in Christo, qui (ut articulo præcedenti dicebamus) est caput politicum Ecclesie, & tamen non potest dici illius membrum. Ratio autem discriminis inter caput naturale & morale est, quia caput naturale non potest in alia membra influere, nisi informetur ab anima, & vitæ influxum ab ipsa recipiat: caput autem morale, & politicum, seu Ecclesiasticum, potest jurisdictionem & imperium erga membra Ecclesie exercere, quamvis à forma vel anima Ecclesie, id est fide & charitate, non informetur.

§. III.

Collarium notatu dignum.

37 Ex dictis colligitur primò, Christum esse quidem caput omnium hominum, non tamen eodem modo, sed diversimodè, secundum diversos gradus & modos quibus ipsi ut gratiæ auctori conjunguntur. Primus est eorum qui per gloriam Christo conjunguntur, ut comprehensores in patria. Secunda, iustorum qui per charitatem vitæ ei adherent, & quibus vitam gratiæ

communicat. Tertius, eorum qui per solam fidem informem illi ut suo capiti uniantur, quales sunt fideles in peccato mortali existentes. Quartus, eorum qui ei non conjunguntur actu, sed potestate tantum, ad actum tamen aliquando reducenda: quales sunt illi qui inter Gentiles prædestinati sunt, subindeque ad fidem & gratiam aliquando revocandi. Quintus, eorum qui in potentia tantum Christo uniantur, ad actum tamen nunquam revocanda, sicut Pagani qui prædestinari non sunt. Et horum omnium Christus vocari potest caput, quia ei uniantur, saltem in potentia; in quo distinguuntur à dånatis, qui cum penitentia & resipiscencia sunt incapaces, neque actu, neque potestate dici possunt membra Christi. Ita S. Thomas hic art. 3. in corpore. An verò Christus ut homo, non solum hominum, sed etiam Angelorum caput dici possit, articulo sequenti patebit.

Colligitur secundò, Christum esse caput non solum fidelium, qui post ejus adventum vixerunt, sed etiam antiquorum Patrum qui fuerunt in lege naturæ, vel in lege scripta; nam illi influxum gratiæ à Christo venturo receperunt, & fide incarnationis Christi venturi justificati sunt. Nec obstat quod ante Christum fuerint; ut enim egregiè discurret Augustinus: *Ejus Ecclesia membra erant etiam illi sancti, quamvis in hac vita fuerint antequam secundum carnem Christus Dominus nasceretur. Ipse enim unigenitus Dei filius, Verbum Patris, æquale & coeternum Patri, per quod facta sunt omnia homo propter nos factus est, ut totius Ecclesie, tanquam totius corporis, caput esset. Sed sicut totus homo, dum nascitur, etiam si manum in nascendo præmittat, tamen universo corpori sub capite conjuncta & compacta est: quemadmodum etiam nonnulli ex ipsi Patriarchis, ad hujus ipsius rei signum, manu præmissa nati sunt: ita omnes sancti, qui ante Domini nostri Jesu Christi nativitatem in terris fuerunt, quamvis ante nati sint, tamen universo corpori, cuius ille caput est, sub capite cohererunt.*

Colligitur tertio cum S. Thoma hic art. 2. Christum esse caput hominum, non solum quoad animas, sed etiam quantum ad corpora; nam in resurrectione influet in ea gloriam accidentalem, quatuor scilicet dores gloriosas, quas in Tractatu de beatitudine exposuimus, aliaque dona supernaturalia, ut docet Apostolus ad Philipp. 3. dicens quod Christus reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ.

ARTICULUS III.

An Christus ut homo, non solum hominum, sed etiam Angelorum caput dici possit?

Partem negantem tenent Gabriel, Altiſiodorensis, & alii antiqui Theologi, quas refert Vazquez hic disp. 48. cap. 3. & sequitur Soto in 4. dist. 49. quæst. 7. art. 2. Sententia tamen affirmans communis est inter Theologos, eamque adeò certam existimant Lorca & Vazquez, ut primus asserat eam sine temeritate negari non posse; secundus verò dicat, de illa jam amplius dubitari non licere.

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur: Christus, in quantum homo, est caput Angelorum, licet non ita perfecte sicuti hominum. Ita D. Thomas in 3. dist. 13. quæst. 2. art. 2. quæst. 1. in corp. ubi ait in terminis, quod Christus ut homo est caput Angelorum